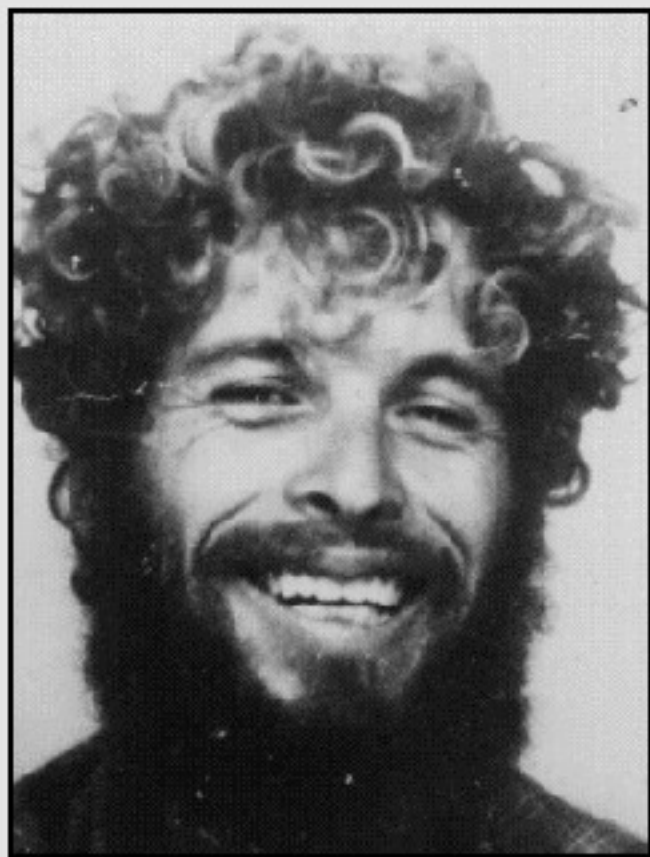

אזכרו של דהיר דה ז"ל

דביר דה

שעות אחרונות

ראיתי את דובי לראשונה כשלוש שעות לפני מותו. החלפתי איתו רק משפטים ספורים, ושמעתי מפיו רק משפטים בודדים נוספים. אבל הספקתי להתרשם עמוקות מהמעט שנתגלה לי מאישיותו, מרגע ראיתי אותו, ועד לרגע בו נפגע קשה, אך דאג קודם כל לפיקודיו.

צורפתי לזחל"ם של דובי, זחל"ם המודיעין החטיבתי, בשעה אחת וחצי, בערך, ביום ה' - היום השישי למלחמה. הצלם עוזי קרן ואני הועלינו אל הזחל"ם בפקודת המח"ט, ומן המבט ששלח בנו דובי ברגע שניגשנו והודענו על כך, נראה לי כי הדבר לא היה לו לרצון.

הזחל"ם היה עמוס בלאו הכי, ותוספת של שני אנשים, שאינם לוחמים, בודאי שלא היתה לו רצויה. אבל תוך שניה שינה דובי את הבעתו, גילה אדיבות והורה לנו להתישב בין אנשיו.

מקום מושבי היה סמוך לזה של הנהג שלו, מאחוריו, על הספסל השמאלי, הרחק מן הדלת האחורית.

אספרים על דבור דב"ל

זמן קצר אחרי כן החלה החטיבה לנוע. דובי רק שאל את אנשיו אם הכל אצלם בסדר, הורה לנהגו לנסוע מיד אחרי זחל"ם המח"ט, והמשיך לעיין במפות, שהיו פרושות לפניו. הוא ישב על הכסא המוגבה שבאמצע קידמת הזחל"ם כדי לראות היטב את השטח בו נעה החטיבה, ולכן נמצא כמעט כל גופו מעל לקירות הפלדה של הזחל"ם. לאחר נסיעה קצרה נכנסנו לקוניטרה, וברחוב הראשי של העיר נעצרה השיירה לשעה ארוכה. מעלינו חלפו מטוסי חיל האויר, שהוסיפו לפגוע בכוחות הסוריים שמעבר "לקו הסגול" על הציר לדמשק; מסביבנו התפוצצו פגזי הארטילריה הסורית; האנשים בזחל"ם שוחחו, התבדחו מעט וניסו להפיג את המתח שלפני היציאה לקרב. דובי לא לקח חלק בשיחה. הוא בחן דברים שונים במפות, דיבר שתיים שלוש פעמים בקשר, ונראה לי, כי הוא עסוק בפרטים הקשורים בקרב הקרוב.

אספרים על דביר דב"ל

פעם או שתיים עברה השיחה בזחל"ם את הגבול ההולם אנשי צבא - האנשים היו אנשי מילואים, וותיקי מלחמות, ואך זה לא כבר אזרחים - ואז זרק דובי מבט באנשים והשיחה חזרה ל"מסלול". מבטו של דובי צר את ליבי - לא היה זה מבט חמור, אלא מעין מבט של נזיפה מתובלת ברמז הומור, כאילו אמר: "אה, חברה, לא נאה...".

התרשמתי מרצינותו של דובי, רצינות שנראתה לי כה שונה מקלילות שיחתם של אנשיו. רצינות זו, מבעו המרוכז מאד, ליוו אותו במשך כל הזמן, הקצר אמנם שראיתיו.

לאחר ציפיה ארוכה ומורטת עצבים, נשמעה במכשיר הקשר הפקודה: "נוע, נוע!" דובי הפנה מבטו אל הנהג, שישב נמוך בתוך כסאו, ואמר בקול בהיר: "נוע".

גם בהמשך הנסיעה, עד "לקו הסגול", למרות - ואולי בגלל המתח ניסו הבחורים להתבדח מעט, אך בשלב מסוים אמר דובי בשקט "מספיק", והאנשים נשתתקו.

אספרים על דביר דב"ל

הגענו לסביבת חאן -ארנבה וכמה צרורות נק"ל חלפו מעלינו.
דובי האזין, נמתח כרוצה לתת פקודת אש, אך לא נתן פקודה, ואנו
המשכנו בנסיעה על הכביש המוליך צפונה - מזרחה.

קצת אחרי ארבע וחצי, כשעתיים לאחר צאתנו מקוניטרה, נפתחה פתע
אש נק"ל, מכוונת יפה על הזחל"ם מימין ומשמאל.

"השיבו אש" קרא דובי בקול, שגבר על רעש המערכה, "כל אחד מהצד
שלו" המקלען ירה צרורות ארוכים במקלע, ואנו בנשק האישי, בעיקר
"עוזים".

הצלם, שלא היה בעל נסיון קרבי רב, ירה מדופן שמאל לעבר הימני
של הזחל"ם. דובי שהשגיח על מתן האש על ידינו, קרא אלינו:
"הפסק".

אחרי שעברנו את הקטע, אמר דובי לצלם: "אסור לירות מעל לראשי
האנשים. זה לא יועיל נגד האויב ומסכן את האנשים שלנו."

מספרים על דבור ז"ל

רגע אחרי כן ראינו להבה גדולה עולה לפנינו, ואחריה להבה
נוספת.

זחל"ם המח"ט וזחל"ם המס"ח נפגעו באש נ.ט. והתלקחו מיד.
מתוך שני הכלים קפצו האנשים, כשהמח"ט מורה לאנשיו לרוץ אל
התעלה שלצד הכביש. נגמ"ש קצין הסיור החטיבתי נעצר, בהתקרבו אל
שני הכלים הבוערים, ובו ברגע נפגע - כנראה מבזוקה.

הזחל"ם שלנו נעצר מכיוון שהכביש היה חסום מלפנים: מימין
זחל"ם המח"ט ומשמאל זחל"ם המס"ח ונגמ"ש הסיור.

באותה שניה, בה נעצרנו, הכה פגז נ.ט. בדלת הקדמית הימנית של
הזחל"ם שלנו, התפוצץ למאות רסיסים, ומן הזחל"ם עלו קולות:
"נפגעתי, נפגעתי".

מעל לכל הקולות של התפוצצויות ואש נק"ל, ואנשים קוראים, ונפץ
הלהבות, נשמע קולו הרם והשלו של דובי: "לנטוש את הזחל"ם, לנטוש
את הזחל"ם."

מספרים על דבורה ז"ל

האנשים פתחו את הדלת האחורית והחלו קופצים, והנהג - שנפצע גם הוא פתח את הדלת השמאלית והחל לרדת בכבדות. דובי קרא אליו: "אתה צריך עזרה?" אבל הנהג כבר ירד ונלחץ אל קיר הזחל"ם. רק אז החל דובי להתרומם מכסאו המוגבה, ואני ראיתי שדם זב מצידו הימני. הוא נפגע בכמה מקומות בגופו והתקשה להתרומם.

באותו רגע חלף לידינו צרור קליעים מנשק קל, ושתי רגליו של דובי כוסו בדם. הוא צנח חזרה לכסאו. מיד אחרי הצרור התפוצץ מימין לזחל"ם - באויר, כמדומני, פגז נוסף, ורסיס גדול היכה בראשו של דובי. הוא נפל, כשראשו על גבי המפה הפרושה, ודם פורץ מראשו ומכסה את המפה. התבוננתי בו. הוא היה ללא רוח חיים.

מאוחר יותר הורדנו את גופתו מהזחל"ם, השכבנו אותו בתעלה, וכיסינו אותו ביריעת בד לבנה גדולה.

מספרים על דבור ז"ל

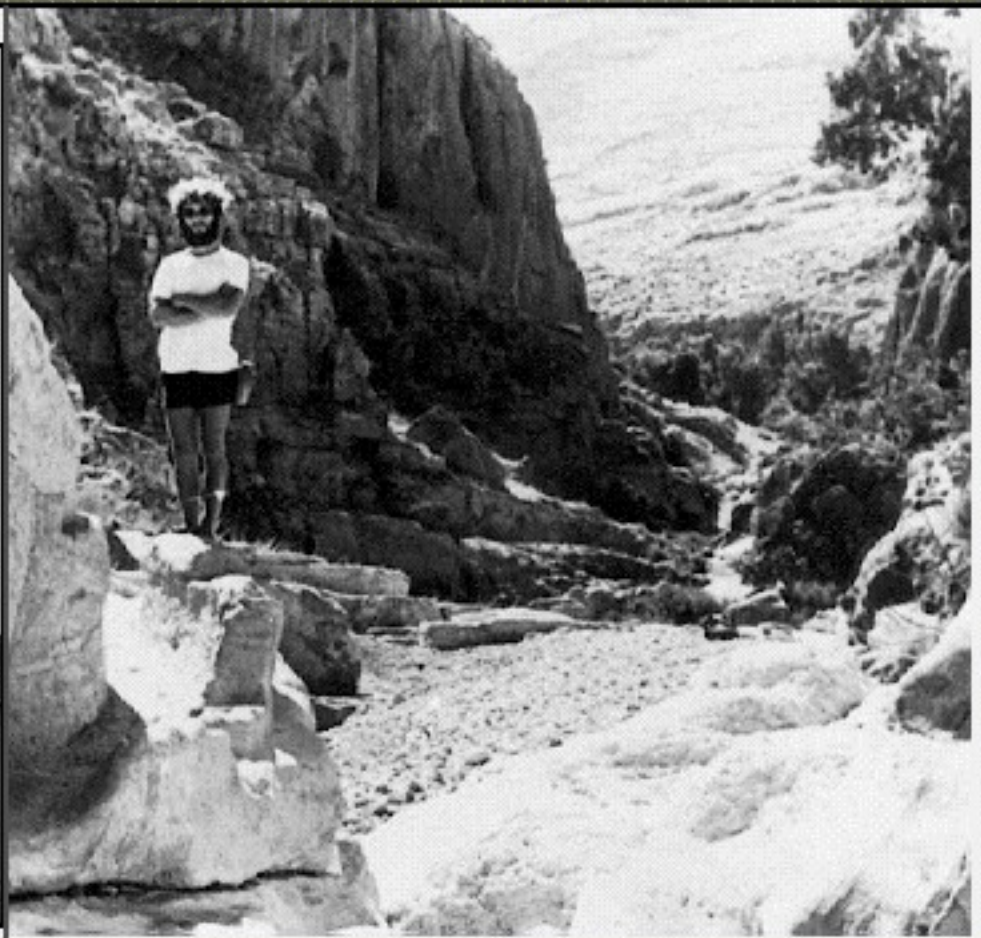
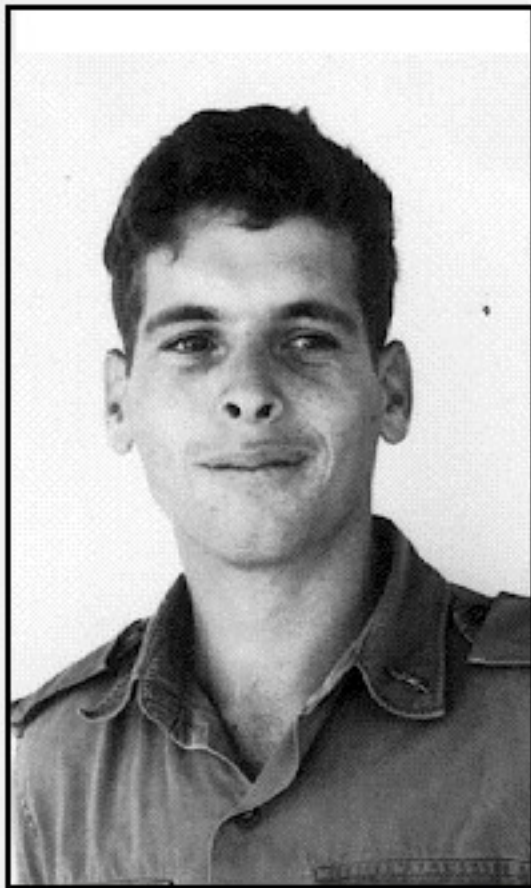
הוא היה מפקד מהסוג שעליו קוראים בספרים: יושב למעלה מחוץ
לדפנות הפלדה כדי לראות טוב יותר את שדה המערכה; מתערב רק במה
שיש צורך להתערב.
ובהפגעו, הריהו דואג תחילה לשלומם של חייליו, ורק אחר כך מנסה
לחלץ את עצמו.

שאר אנשי הזחל"ם נפגעו פגיעות קלות יחסית, בפגז הראשון
וכולם קפצו ארצה והגיעו בשלום אל התעלה שלצד הכביש.

ברוך נאדל.

מספרים על דהיר דה ג'יל

יד לזכרו של דביר דה ג'יא

